

Z farmy na stôl

Európska komisia zorganizovala pre samosprávne poľnohospodárske organizácie webinár s komisárom pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka Januszom Wojciechowskim a generálnym riaditeľom DG Agri Wolfgangom Burtscherom, na ktorom predstavili Stratégiu Z farmy na stôl (oficiálne prezentovanú 20. mája 2020). Zároveň odpovedali na otázky zúčastnených zástupcov poľnohospodárov.

Eurokomisár uviedol, že Stratégia Z farmy na stôl je vízia, ktorej naplnenie si bude vyžadovať transformáciu myslenia a prístupu na všetkých stupňoch. Na jej uskutočnenie budeme potrebovať udržateľný dopyt spotrebiteľov po zdravších potravinách a environmentálne priaznivejšom prístupe k hospodáreniu. Zdôraznil tiež dôležitosť otázky prepravy zvierat na vnútornom trhu, ktorú bude potrebné obmedziť. Európska komisia navrhne v rámci Spoločnej poľnohospodárskej politiky zmeny v podpore dobrých životných podmienok zvierat, ako aj stanovenie minimálneho % ekoschémy v I. pilieri, ktoré zatiaľ návrh nariadenia o strategických plánoch SPP neobsahuje.

Stále sme však ešte len na začiatku cesty – musí sa uskutočniť množstvo diskusií na všetkých úrovniach a musí byť pripravená a schválená legislatíva. Politickým problémom budú rozdielne štartovacie pozície členských štátov (napríklad čo sa týka emisií skleníkových plynov alebo používania pesticídov). Situáciu v jednotlivých členských štátoch zoberú do úvahy pri bilaterálnych rokovaníach.

Komisár Wojciechowski informoval tiež o novom návrhu rozpočtu Spoločnej poľnohospodárskej politiky na roky 2021-2027, ktorý bol predstavený 27. mája 2020. Prišlo v ňom k navýšeniu finančných prostriedkov pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka z 365 mld. eur na 391 mld. eur. Stále je to však o viac ako 30 mld. eur menej ako v súčasnom období. Komisár tento návrh podporuje a verí, že členské štáty ho prijmu.

Prítomní poľnohospodári vo všeobecnosti vyjadrili nespokojnosť s cieľmi Stratégie Z farmy na stôl

a s navrhovaným rozpočtom SPP. Ich otázky môžeme zovšeobecniť takto:

Otázka: Ako viete zabezpečiť cieľ 25% výmery ekologického poľnohospodárstva? Ekologické poľnohospodárstvo musíme budovať na základe dopytu!

Odpoveď: Tento cieľ je kľúčový, ostatné ciele sú naň naviazané. Pomôže tomu zvýšenie rozpočtu pre II. pilier SPP a tiež dodatočné finančné prostriedky na riešenie dopadov koronakrízy. Jedna z ekoschém by napríklad mohla byť konverzia na ekologické poľnohospodárstvo, čo by celému procesu mohlo pomôcť. Podporíme malých spracovateľov ochotných spracovávať ekologickú produkciu a rovnako aj poľnohospodárov. Podporíme aj vytváranie miestnych dodávateľských reťazcov.

Otázka: V uplynulých rokoch sme sa zadlžili investovaním do nových technológií. Čo máme teraz povedať v banke, ako splatíme úvery za takýchto podmienok?

Odpoveď: Naším zámerom je podporiť farmárov, ako ste vy. Budeme pozorne monitorovať dopad týchto stratégií na príjem farmárov a potravinovú bezpečnosť a v prípade potreby navrhujeme zmenu. Na podporu splácania úverov budú k dispozícii finančné nástroje.

Otázka: Týka sa obmedzenie dopravy jednotného trhu EÚ?

Odpoveď: Chceme znížiť potrebu transportu. V rámci EÚ sa prepraví ročne 3 mld. ton potravín. V priemere je to 180 km na jeden výrobok. Potrebu transportu chceme znížiť najmä podporou malých poľnohospodárov a spracovateľov.

Otázka: Mohli by ste nám povedať viac faktov o nadmernej konzumácii mäsa?

Odpoveď: To je otázka na Stellu Kyriakidis (komisárka pre zdravie a bezpečnosť potravín). V každom prípade však podporíme menej intenzívny chov hospodárskych zvierat a udržateľné chovy z pohľadu

počtu dobytčích jednotiek na hektár.